

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

דף ינשוף – לסיכום פרק 19 מפעלו של הברון רוטשילד

קראו את פרק 19 בספר "הלאומיות המודרנית וראשית הציונות" (עמודים 157–161) והשיבו:

הקדמה

קראו את ההקדמה לפרק (עמוד 157) והשלימו את המשפטים הבאים (תוכלו להיעזר במחנן המילים):

בסוף _____ ה-19 נקלע היישוב היהודי בארץ ישראל למשבר _____ . במיוחד סבלו מהמשבר היהודים שבחרו לחיות _____ החדשות. הברון _____ בא לעזרתם. הוא הציל את המושבות מהתמוטטות כלכלית. אבל עזרה זו גרמה לסכסוך בין _____ היהודים לבין _____ של הברון בארץ. בסופו של דבר הברון _____ לתמוך ביישוב היהודי ב-1900.

מחנן מילים

כלכלי; המאה; רוטשילד; הפסיק; במושבות; המתיישבים; נציגיו

1. קשיי היישוב היהודי בארץ ישראל בסוף המאה ה-19

קראו את סעיף 1 בפרק (עמוד 158) ומתחו קו בין הכותרת לבין ההסבר המתאים:

הסבר

כותרת

אנשי היישוב הישן שחיו בערים התפרנסו מכספי החלוקה ולא עבדו לפרנסתם.

העדר ידע חקלאי מתאים

המתיישבים איבדו כסף רב בגלל השקעות לא נכונות ובגלל ששילמו כסף למתווכים ולרמאים.

קשיים כלכליים במושבות

למתיישבים לא היה ניסיון חקלאי ולא ידעו כיצד להתמודד עם האקלים בארץ.

קשיי היהודים שחיו בערי הקודש

2. דרכי הסיוע של הברון

קראו את סעיף 2 בפרק (עמודים 158–159) והשלימו את הקטע הבא (תוכלו להיעזר במחסן המילים):

שיטת _____ נוסדה על ידי הברון רוטשילד. הברון קנה את המושבת ודאג לכל צורכי המתישבים. הוא מינה _____ שפיקחו על המושבות וניהלו אותן. האיכרים נדרשו _____ לפקידים אלה. הברון שילם לאיכרים _____, גם כאשר לא עבדו כלל. הוא שלח למושבות _____ חקלאיים, _____ ניסויים חקלאיים, רכש _____ חקלאיות ומימן את ייבוש _____. הוא הקים במושבות _____, בתי ספר, גני ילדים ובתי כנסת ומימן את שכר המורים, הגנות, הרבנים, _____ והמוהלים. כמו כן הוא סייע ליהודים _____ קרקעות מידי הערבים. הברון הגיש סיוע דומה גם ליהודים שחיו בערים. הוא מימן את פעילותם של מורים, גנות, רבנים, מוהלים ובעלי מקצוע אחרים. סייע בהקמת _____ ומפעלים, הקים בתי חולים ומימן בהם את _____ של יהודים רבים.

מחסן מילים

פקידים; מכונות; הביצות; מרפאות; הרופאים; האשפוז; משכורות; לרכוש; האפוטרופסות; לציית; בתי חרושת; מומחים; מימן

3. הגורמים שהובילו לסיים מעורבותו הישירה של הברון

קראו את סעיף 3 בפרק (עמודים 159–160) וסמנו נכון / לא נכון:

- הברון רוטשילד זכה לכינוי "אבי היישוב".
נכון / לא נכון
- הברון רוטשילד העניק לפקידי ששלח לארץ סמכויות מוגבלות.
נכון / לא נכון
- פקידי הברון מעולם לא הטילו קנסות על המתיישבים.
נכון / לא נכון
- איכרי המושבות הרגישו ששיטת האפוטרופסות פוגעת בעצמאותם.
נכון / לא נכון
- איכרי המושבות חשו כעס כלפי חלק מפקידי הברון.
נכון / לא נכון
- שאיפתו המרכזית של הברון הייתה לחזק את היישוב היהודי ולבסס אותו מבחינה כלכלית.
נכון / לא נכון
- המפעלים הכלכליים שהקים הברון הצליחו מבחינה כלכלית.
נכון / לא נכון
- מחלת הברון הייתה אחד הגורמים להחלטת הברון לסיים את מעורבותו הישירה במושבות.
נכון / לא נכון

4. סיום המעורבות הישירה של הברון במושבות

קראו את סעיף 4 בפרק (עמודים 160–161)

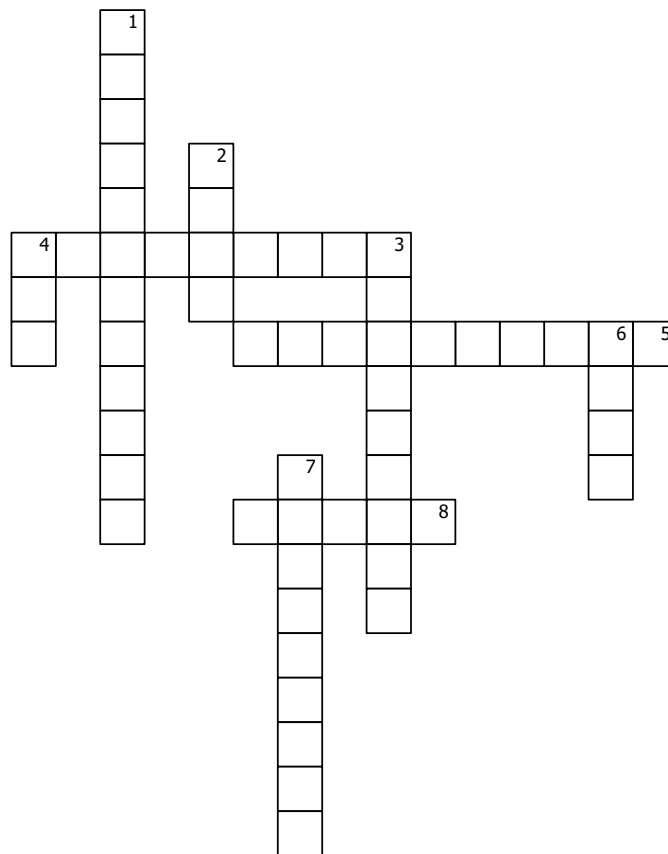
1. למי מסר הברון רוטשילד את הטיפול במושבות לאחר שהפסיק לתמוך בהן באופן ישיר?

2. כיצד תמך רוטשילד במתיישבים גם לאחר שנת 1900?

3. כיצד השפיעה הפסקת הסיוע של הברון על המתיישבים בטווח הקצר?

4. כיצד השפיעה הפסקת הסיוע של הברון על המתיישבים בטווח הארוך?

5. מדוע התמיכה העקיפה של הברון במתיישבים (באמצעות חברת יק"א) הייתה יעילה יותר משיטת האפוטרופסות?

מאונך

1. נדבן יהודי שהציל את היישוב היהודי מקריסה כלכלית (2).
2. חברה לשיווק יין שנוהלה על ידי פקידי הברון (1).
3. כספים שחולקו לאנשי היישוב הישן, אשר לא עבדו לפרנסתם (2).
4. לחברה זו תרם הברון רוטשילד כספים לאחר שנת 1900 (ר"ת, 1).
6. כינוי לנציג של הברון רוטשילד (1).
7. כינוי לברון רוטשילד (2).

מאוזן

3. חברה לשיווק יין שהוקמה על ידי המתיישבים (2).
5. השיטה שבה ניהל הברון רוטשילד את המושבות (1).
8. סוג של יישוב חקלאי שבו הונהגה שיטת האפורופסות (1).

מחסן מילים

יק"א; אבי היישוב; כרמל; כרמל מזרחי; פקיד; אפורופסות; הברון רוטשילד; מושבה; כספי חלוקה;

 עבודה נעימה!